

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2016

Województwo pomorskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Agnieszka Komor

dr Dariusz Turek

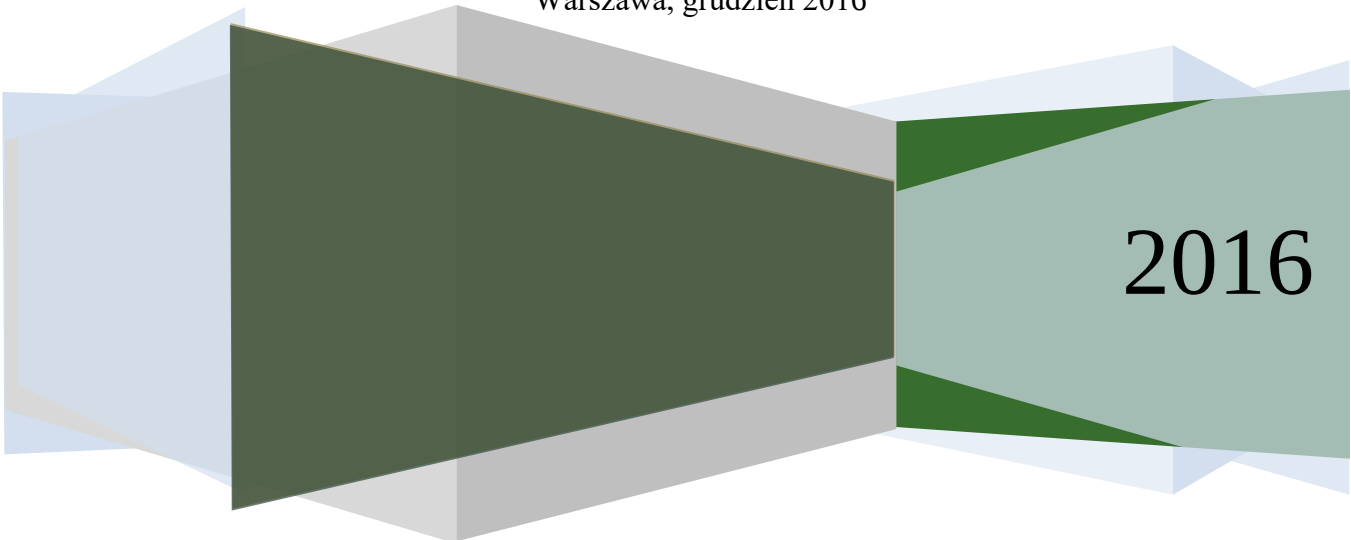
dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2016

2016

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. działa na rzecz zwiększenia napływu inwestycji do Polski, rozwoju polskich inwestycji zagranicznych oraz intensyfikacji polskiego eksportu.

Wspierając przedsiębiorców, Agencja pomaga w pokonywaniu procedur administracyjnych oraz prawnych dotyczących konkretnych przedsięwzięć. PAIiIZ pomaga m.in. w opracowaniu rozwiązań prawnych, znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, wiarygodnych partnerów oraz dostawców.

PAIiIZ realizuje programy dedykowane ekspansji na rynki perspektywiczne: Go China, Go Africa, Go Arctic, Go India, Go ASEAN oraz Go Iran. W celu bezpośredniego wsparcia polskich firm na miejscu inwestycji, Agencja sukcesywnie uruchamia oddziały zagraniczne.

Szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez PAIiIZ dostępne są na stronie: www.paiz.gov.pl

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa pomorskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa pomorskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny pomorskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają one znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gospodarka województwa pomorskiego jest jedną z lepiej rozwijających się w Polsce. Nadmorskie położenie sprzyja rozwojowi gospodarki morskiej w regionie: budową i naprawą okrętów oraz obsługą portów. Położenie sprzyja również rozwojowi rybołówstwa oraz turystyki. W ciągu ostatnich kilku lat prężnie rozwija się szkutnictwo. W niewielkich stocznjach powstają zarówno nowoczesne jachty, jak i repliki średniowiecznych łodzi.

Na atuty województwa składają się następujące elementy:

- w województwie funkcjonują dwa parki naukowo-technologiczne i dwie specjalne strefy ekonomiczne. Na ich terenach działają min. nowoczesne zakłady produkujące podzespoły elektroniczne i nowoczesne zakłady farmakologiczne,
- na obrzeżach Gdańska powstaje mała „Dolina Krzemowa”, gdzie swoje siedziby mają m.in. producent urządzeń kontroli dostępu (Stel), producent oprogramowania multimedialnego (Young Digital Planet) oraz ośrodek badawczo-rozwojowy firmy Intel Technology Poland. Pod Gdańskiem działa firma DGT, znany producent nowoczesnych systemów łączności. W Pomorskiem działa 8 procent wszystkich polskich firm informatycznych, ponadto w województwie produkuje się 18% oprogramowania komputerowego,
- Pomorze jest światowym liderem wyrobów bursztyniarskich. W ponad 3 tys. małych zakładów pracuje około 10 tys. rzemieślników i artystów projektujących biżuterię. Ich roczne przychody, zwłaszcza z eksportu, ocenia się na ponad 300 mln dolarów. W 2006 roku zostało otwarte w Gdańsku jedyne na świecie Muzeum Bursztynu,
- bogate walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki,
- region posiada ważny kompleks portowy, pełniący funkcje ogólnokrajowe i międzynarodowe,
- województwo dysponuje bardzo dobrze rozwiniętą bazą naukowo-dydaktyczną w postaci uczelni wyższych i instytucji badawczych. Cechą wyróżniającą system kształcenia w regionie są uczelnie kształcące na kierunkach związanych z gospodarką morską wysoko oceniane (kategoria I) przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Instytut Budownictwa Wodnego, Instytut Morski).

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa pomorskiego

Wyszczególnienie	Województwo pomorskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2014 r. (zł/osoba)	42558	44686	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2015)	2307710	38437239	6,0%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2015 r. (osoby)	24427	394987	6,2%
Absolwenci szkół średnich w 2015 r. (osoby)	17535	284187	6,2%
Liczba pracujących w 2015 r. (tysiące osób)	995	16084	6,2%
Struktura pracujących w 2015 r.	sektor rolniczy 6,6% sektor przemysłowy 32,7% sektor usługowy 60,7%	11,5% 30,5% 58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2014 r. (mln zł)	2979,5	78823,1	3,8%
Kapitał spółek w 2014 r. (mln zł)	9304,8	215594,8	4,3%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Pomorska – Słupska			
Oceny wyróżniające województwo pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł kapitałochłonny klasa B Przemysł pracochłonny klasa C Handel i naprawy klasa C Zakwaterowanie i gastronomia klasa B Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł klasa B Handel i naprawy klasa C Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m. Gdańsk, m. Gdynia, m. Słupsk, m. Sopot	
	Klasa B	gdański, pucki	
Gminy	Klasa A	Chojnice (m), Człuchów (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Jastarnia (m), Kolbudy (w), Kosakowo (w), Kościerzyna (m), Kwidzyn (m), Lębork (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m), Pruszcz Gdański (w), Puck (m), Reda (m), Rumia (m), Słupsk (m), Sopot (m), Starogard Gdański (m), Tczew (m), Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m)	
	Klasa B	Bytów (m-w), Cedry Wielkie (w), Dzierżgoń (m-w), Kobylnica (w), Krokowa (w), Krynica Morska (m), Łeba (m), Nowy Dwór Gdański (m-w), Skórcz (m), Słupsk (w), Tczew (w), Ustka (w), Żukowo (m-w)	

Objaśnienia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska,

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2015 to 2307710 mieszkańców, co stanowiło 6% ludności Polski. W województwie pomorskim struktura wieku w roku 2015 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,4% osób, produkcyjny: 62,2% i poprodukcyjny: 18,4% (Polska analogicznie: 18%, 62% i 20%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 27 uczelni wyższych, w których kształcą się 98 tys. studentów, czyli 6,8% studentów w skali kraju. Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie pomorskim 1 wydział uczelni wyższej otrzymał najwyższą kategorię naukową A+, jest to: Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego; 12 wydziałów otrzymało kategorię – A; 31 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 4 wydziały kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 5 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks: tab. 5). W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 12,6% uczniów województwa, natomiast do techników 29,4%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2015 r. 7,5%, dla porównania w Polsce - 8,5%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2016 wyniosło 4292,19 zł, czyli 111% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo pomorskie dostarczyło w 2014 r. 5,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 42558 zł, przy średniej dla Polski 44686 zł. Wynik ten plasuje województwo na 5 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2004-2014 wyniosła 187%, przy średniej dla Polski równej 181%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 60,7% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 6,6% i 32,7% pracujących (GUS, BDL 2016).

W strukturze przemysłu województwa pomorskiego można zauważyć szczególną pozycję kilku działów takich jak: produkcja artykułów spożywczych (14 % wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2015 roku), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (9%), produkcja wyrobów z metali (7%), zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę (6%) oraz produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5%).³

Jako region nadmorski województwo pomorskie odznacza się znacznym udziałem w krajowej produkcji sprzedanej działu „produkcja pozostałego sprzętu transportowego”. Udział

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2016 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Pomorskiego 1. kwartału 2016 oraz Biuletynu Statystycznego z 2016 roku, www.stat.gov.pl (26.10.2016).

ten wyniósł w roku 2015 15%. Ponadto wyróżnia spośród innych województw jako ważny producent w takich rodzajach produkcji jak:

- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (19%),
- produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (8%),
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (7%),
- produkcja maszyn i urządzeń (6%),
- produkcja artykułów spożywczych (6%).

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa pomorskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: high-tech, logistyka, sektor morski, turystyka, sektor rolno-spożywczy. Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie pomorskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa pomorskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- BPO/SSC/BSS,
- energetyka,
- ICT,
- logistyka,
- chemia lekka,
- motoryzacyjny.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne:

Pomorska, Słupska, w następujących podstrefach:

- **SSE Pomorska**, podstrefy: Chojnice (w), Czarna woda (m), Człuchów (w), Gdańsk (m), Gdynia (m), Gniewino (w), Krokowa (w), Kwidzyn (m), Liniewo (w), Łeba (m), Malbork (m), Starogard Gdański (m), Sztum (m-w), Tczew (m), Tczew (w),
- **SSE Słupska**, podstrefy: Czarne (m-w), Debrzno (m-w), Lębork (m), Słupsk (m), Słupsk (w), Ustka (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo pomorskie charakteryzuje się ponadprzeciętną ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy C wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej. Region uzyskał także bardzo wysokie oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji przemysł kapitałochłonny (klasa B), przemysł pracochłonny (klasa C), handel i naprawy (klasa C), turystyka i gastronomia (klasa B), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa C)⁴.

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa C) oraz dla przemysłu (klasa B), a także, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz handlu i napraw (klasa C).

Województwo plasuje się na szóstej pozycji województwa w Polsce pod względem wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, dzięki pozyskaniu 4,37% jego napływu (na podstawie danych za rok 2013).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od trzech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁵

Województwo pomorskie jest trzecim pod względem atrakcyjności inwestycyjnej regionem w Polsce na tle regionów Unii Europejskiej. Województwo pomorskie można zaklasyfikować na 116 pozycji wśród 273 regionów europejskich. Najsilniejszą stroną województwa pomorskiego jest kapitał ludzki (klasa A), w którym region został sklasyfikowany na 20 pozycji.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

⁴ Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

⁵ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

Województwo jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **austriackie:** Burgenland, Niederösterreich, Vorarlberg;
- **belgijskie:** Prov. Limburg, Prov. West-Vlaanderen, Prov. Hainaut, Prov. Liège, Prov. Luxembourg, Prov. Namur;
- **brytyjskie:** Tees Valley and Durham, Cumbria, Lancashire, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, Lincolnshire, Shropshire and Staffordshire, Dorset and Somerset, Cornwall and Isles of Scilly, Devon, West Wales and The Valleys, Highlands and Islands, Northern Ireland;
- **bulgarskie:** Severozapaden, Severen tsentralen, Severoiztochen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **czeskie:** Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko;
- **duńskie:** Sjælland, Syddanmark;
- **francuskie:** Champagne-Ardenne, Picardie, Haute-Normandie, Centre, Basse-Normandie, Bourgogne, Nord - Pas-de-Calais, Lorraine, Franche-Comté, Pays de la Loire, Poitou-Charentes, Aquitaine, Limousin, Auvergne, Languedoc-Roussillon, Guadeloupe, Martinique, Guyane, Réunion;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia Thraki, Kentriki Makedonia, Dytiki Makedonia, Thessalia, Ipeiros, Ionia Nisia, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Peloponnisos, Voreio Aigaio, Notio Aigaio, Kriti;
- **hiszpańskie:** Galicia, Principado de Asturias, Cantabria, La Rioja, Aragón, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Extremadura, Comunidad Valenciana, Illes Balears, Andalucía, Región de Murcia, Ciudad Autónoma de Ceuta, Ciudad Autónoma de Melilla, Canarias;
- **holenderskie:** Friesland, Drenthe, Zeeland;
- **irlandzkie:** Border Midland and Western;
- **litewskie:** Lietuva;
- **lotewskie:** Latvija;
- **niemieckie:** Oberfranken, Schwaben, Brandenburg, Kassel, Mecklenburg-Vorpommern, Lüneburg, Weser-Ems, Münster, Detmold, Arnsberg, Koblenz, Trier, Saarland, Chemnitz, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen;
- **portugalskie:** Norte, Algarve, Centro, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Região Autónoma da Madeira;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud - Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **słowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija;
- **szwedzkie:** Småland med öarna, Norra Mellansverige;
- **węgierskie:** Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld;
- **włoskie:** Piemonte, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Liguria, Abruzzo, Molise, Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Toscana, Umbria, Marche.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

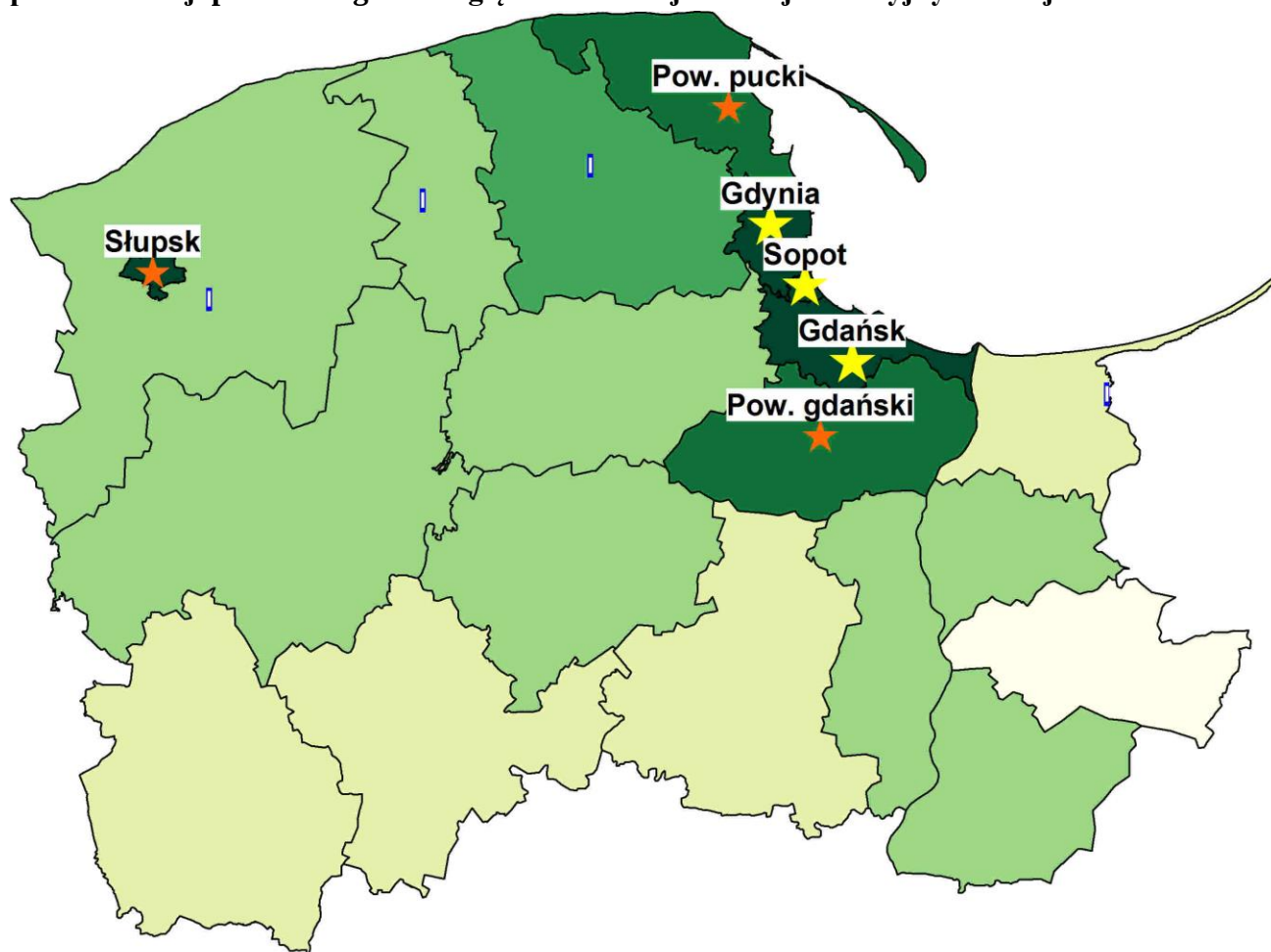
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2015

■ A	★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M
■ B	
■ C	
■ D	★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M
■ E	
■ F	

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

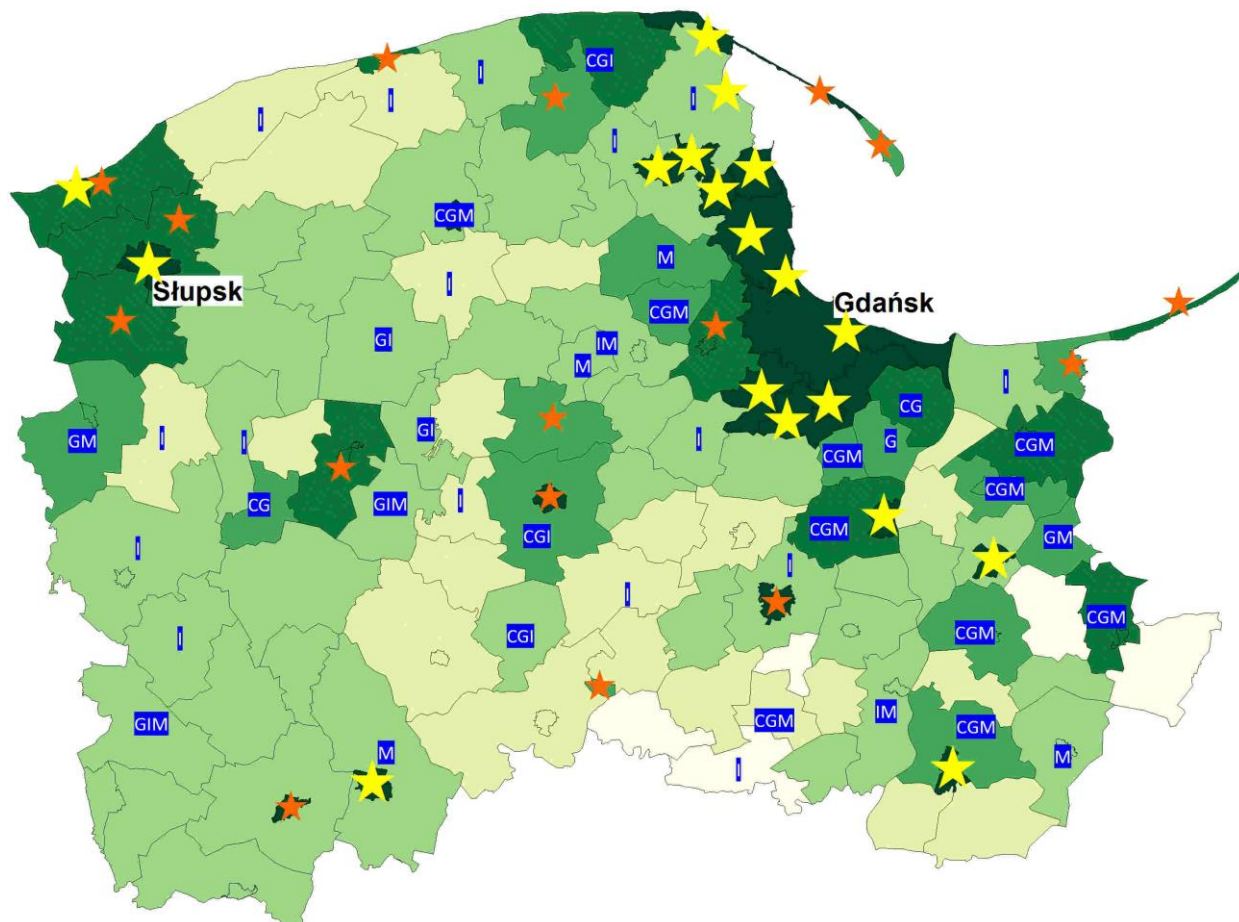
■ C	Przemysł przetwórczy
■ G	Handel i naprawy
■ I	Zakwaterowanie i gastronomia
■ M	Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Gdynia, Sopot, Gdańsk

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2015

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Chojnice (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Kwidzyn (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m),
Puck (m), Reda (m), Rumia (m), Słupsk (m), Sopot (m), Tczew (m),
Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m), Kolbudy (w), Kosakowo (w),
Pruszcz Gdański (w)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Gdańsk, Gdynia, Sopot oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiaty: gdański, pucki i miasto Słupsk.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Chojnice (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Kwidzyn (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m), Puck (m), Reda (m), Rumia (m), Słupsk (m), Sopot (m), Tczew (m), Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Czarna Woda (m), Człuchów (m), Hel (m), Jastarnia (m), Kościerzyna (m), Krynica Morska (m), Łeba (m), Starogard Gdański (m),

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Kolbudy (w), Kosakowo (w), Pruszcz Gdański (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Gniewino (w), Kobylnica (w), Słupsk (w), Stężycza (w), Sztutowo (w), Ustka (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Bytów (m-w), Żukowo (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.⁶

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie pomorskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Agencji Rozwoju Pomorza S.A.
www.investinpomerania.pl

Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu. Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie pomorskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza (www.rigp.pl)

RIGP jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą na zasadzie dobrowolności przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie województw pomorskiego, zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Zadania Izby to m.in.: reprezentowanie i ochrona interesów gospodarczych członków w szczególności wobec organów państwowych, nawiązywanie współpracy,

⁶ Informacje zawarte w tej części raportu odnoszą się do stanu na koniec 2015 roku.

wymiana doświadczeń z krajowymi i zagranicznymi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki w działalności gospodarczej, wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących działalności gospodarczej oraz uczestniczenie w opracowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie. Izba świadczy pomoc w kojarzeniu przedsiębiorstw zagranicznych i krajowych. Izba powołała dwie fundacje: Fundację Instytut Rozwoju Projektów oraz Fundację Rozwiązań Ekoenergetycznych (FREE). Ponadto Izba prowadzi Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości, a także Centrum Arbitrażu I Mediacji.

Business Center Club - Łoża Gdańska (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbying gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. BCC reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, wojewódzkich i powiatowych Radach Zatrudnienia, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia. BCC jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm.

Centrum Transferu Technologii w Gdańsku (www.cttinfo.pl/)

Celem CTT jest stworzenie pomostu pomiędzy innowacyjnymi przedstawicielami nauki, wynalazcami, designerami idei a przemysłem, głównie z sektora MŚP. Wśród zadań Centrum można wymienić m.in.: organizację i realizację procesów transferu technologii, promocję i komercjalizację osiągnięć naukowych poprzez wdrażanie jej wyników do praktyki, inspirowanie i wspieranie inicjatyw gospodarczych, promowanie przedsiębiorczości i stosowania nowatorskich rozwiązań, pomoc w nawiązywaniu naukowej i gospodarczej współpracy międzynarodowej, tworzenie bazy danych o podmiotach gospodarczych poszukujących partnerów gospodarczych lub technologii.

Kwidziński Park Przemysłowo-Technologiczny (<http://www.kppt.pl/>)

KPPT powstał z inicjatywy instytucji samorządów lokalnych w celu utworzenia infrastruktury dla rozwoju firm innowacyjnych, w tym w szczególności działających w branży odnawialnych źródeł energii (OZE). KPPT to jednocześnie inkubator przedsiębiorczości z ofertą instytucji otoczenia biznesu, centrum szkoleniowo-ekspozycyjne oraz kompleksowo uzbrojone tereny inwestycyjne. Oferta Parku obejmuje powierzchnie biurowe, produkcyjne i usługowe dla nowo powstających oraz działających mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP z kompleksowym wsparciem doradczo-biznesowym i administracyjnym. Ponadto KPPT dysponuje przestrzenią technologiczną oraz zapleczem informatycznym (Data Center). Na terenie Parku funkcjonuje Centrum Energii Odnawialnej (CEO) mające a celu wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej w regionie oraz kraju, a także mające służyć wsparciu

przygotowania kadry w przedsiębiorstwach i instytucjach wdrażających urządzenia odnawialnych źródeł energii. Park oferuje na sprzedaż w pełni uzbrojone działki inwestycyjne o łącznej powierzchni 17 ha wraz z nową infrastrukturą drogową. Nabywcy takich działek mogą, na preferencyjnych warunkach cenowych korzystać z usług oferowanych w Parku, m.in.: wynajmu sal konferencyjnych i szkoleniowych oraz powierzchni wystawienniczej w multimedialnym centrum, dostępu do zaplecza badawczego, możliwości uczestnictwa w parkowych platformach współpracy i transferu wiedzy, czy wreszcie korzystać z doradztwa świadczonego przez instytucje otoczenia biznesu skupione w Parku.

Gdański Park Naukowo-Technologiczny (www.gpnt.pl)

W skład Gdańskiego Parku Naukowo-Technologicznego wchodzi trzy budynki, na terenie których mieszczą się powierzchnie biurowe, produkcyjne, magazynowe, laboratoryjne i socjalne, a także Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, EduPark (Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży), EduPrzedszkole oraz EduŻłobek. W ramach Parku działa Inkubator Technologiczny dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw będących w początkowej fazie rozwoju (maksymalnie do dwóch lat prowadzenia działalności gospodarczej od momentu zarejestrowania). Park oferuje przestrzeń coworkingową, usługi Wirtualnego Biura oraz Data Center. W ramach Parku funkcjonuje Gdansk Life Sciences Center, mające na celu rozwój projektów badawczych z dziedziny biotechnologii, medycyny i profilaktyki zdrowia, które są przeznaczone do komercjalizacji przez polskie przedsiębiorstwa w oparciu o partnerstwa rozwojowe z ośrodkami nauki w Polsce i na świecie. Inwestorzy mogą na terenie Parku skorzystać z pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego na podstawie zezwolenia Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Sp. z o.o.

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. (www.arp.gda.pl)

ARP S.A. działa na rzecz rozwoju Pomorza; pomaga przedsiębiorcom, instytucjom otoczenia biznesu i samorządom lokalnym; inicjuje i wspiera przedsięwzięcia gospodarcze o znaczeniu regionalnym. Podstawowe cele realizowane przez Agencję to m.in.: wspieranie przedsiębiorczości, wspomaganie władz samorządowych w realizacji polityki regionalnej, wspieranie procesów inwestycyjnych i obsługa inwestorów (ARP jest koordynatorem działań inicjatywy Invest in Pomerania), obsługa środków pomocowych UE, promocja województwa pomorskiego, inicjowanie i uczestnictwo w projektach współpracy międzynarodowej. Działalność ARP S.A. dotyczy m.in.: wdrażania instrumentów finansowego wsparcia dla MŚP (promowanie i udzielanie informacji o realizowanych programach dotacji, obsługa wniosków o udzielenie dotacji, w tym ocena formalna i merytoryczna), wspierania rozwoju przedsiębiorczości (prowadzenie badań sektora MŚP, udzielanie wsparcia rzeczowego, eksperckiego i finansowego projektom innowacyjnym na wczesnym etapie rozwoju - Fundusz Kapitałowy Agencji Rozwoju Pomorza S.A., udzielanie konsultacji i informacji na temat możliwości i procedur wykorzystywania funduszy europejskich oraz zakładania działalności gospodarczej, realizacja projektów mających na celu wspieranie przedsiębiorczości, obsługa pozyskiwania środków na realizację inwestycji), a także promocji regionu i obsługi inwestorów (obsługa inwestorów zainteresowanych działalnością

na Pomorzu, obsługa misji gospodarczych, przygotowywanie i realizacja promocji regionu, wydawnictwa regionalne, informacje gospodarcze i statystyczne).

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

Na terenie województwa pomorskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Pomorska i Słupska. Do końca 2015 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 11 miast i 10 gmin - zob. rys. 3.

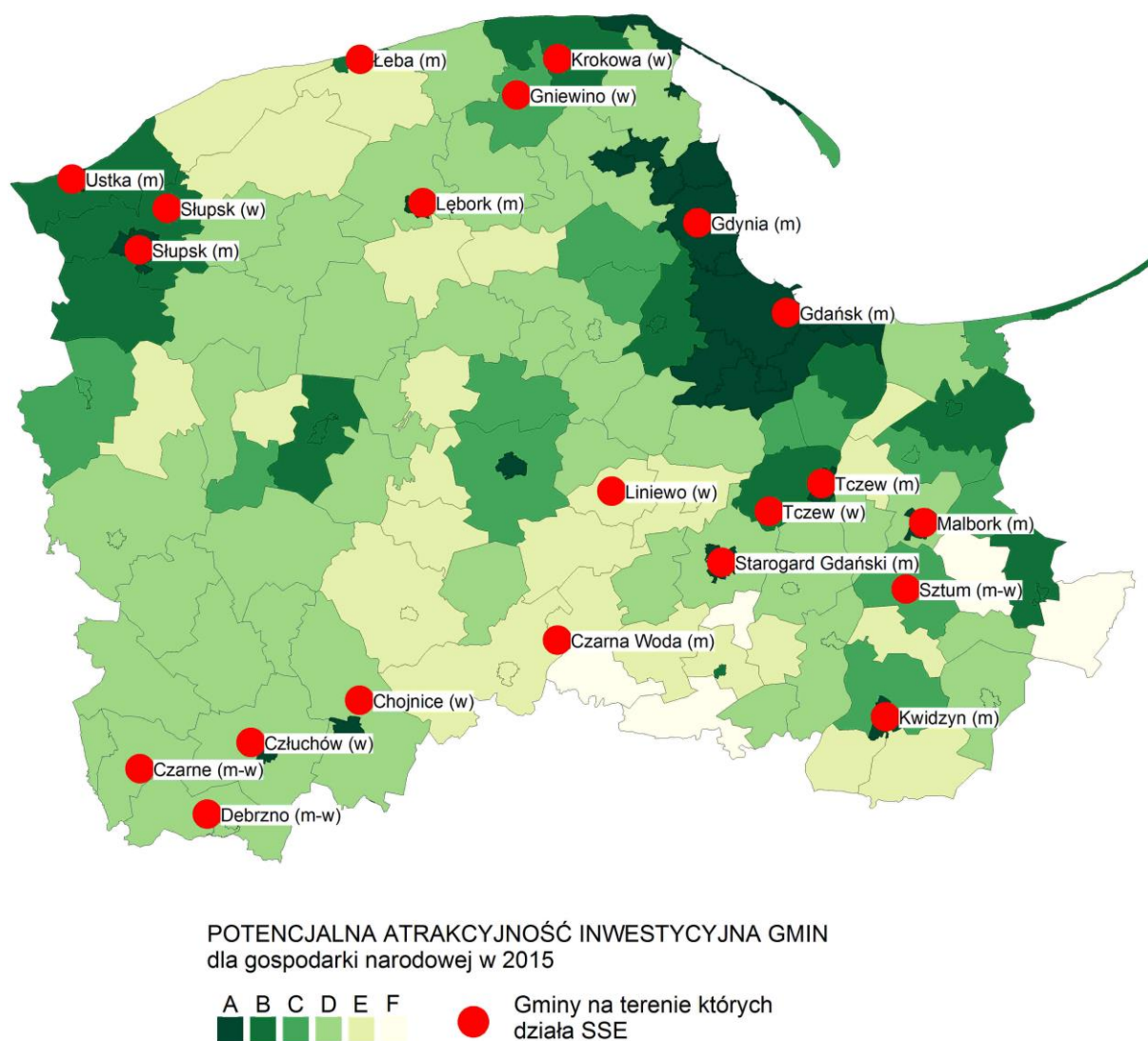
Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2015 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 5 mld zł, co stanowi 5% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 14,2 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 5% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w Aneksie).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Kwidzyna: Interantional Paper-Kwidzyn Spółka z o.o. (przemysł papierniczy), Jabil Assembly Poland Spółka z o.o. (przemysł elektrotechniczny), Jabil Circuit Poland Spółka z o.o. (przemysł elektrotechniczny), Lemahieu Polska Spółka z o.o. (produkcja opakowań, skrzynek i kształtek ze styropianu), Tczewa: Cartondruck Polska Spółka z o.o. (produkcja ekskluzywnych opakowań z tektury litej), Edoradca Spółka z o.o. (Centrum Badawczo-Rozwojowe OZE), Flextronics International Poland Spółka z o.o. (przemysł elektroniczny), Gemalto Spółka z o.o. (przemysł elektroniczny), MBF Sp. z o.o. (produkcja balonów), PG Mechanika sp. z o.o. (przemysł elektromechaniczny), PRESS GLASS S.A. (produkcja szyb), SILGAN METAL PACKAGING Tczew S.A. (produkcja opakowań metalowych), TAPFLO sp. z o.o. (producent pomp przemysłowych), VETREX Sp. z o.o. (produkcja okien) oraz Starogardu Gdańskiego: AKOMEX sp. z o.o. (produkcja opakowań z tektury litej i falistej dla przemysłu: spożywczego, farmaceutycznego, kosmetycznego oraz chemicznego); Biologiczne Technologie Farmaceutyczne sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); Centrum Innowacji Farmaceutycznych sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); Centrum Syntezy Molekuł sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); GILLMET sp. z o.o. - Cynkownia Ogniowa (cynkowanie ogniowe); ZAKŁADY FARMACEUTYCZNE „POLPHARMA” S.A. (przemysł farmaceutyczny).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa pomorskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- prowadzących działalność badawczo-rozwojową, z sektora nowoczesnych usług i zaawansowanych technologii, współpracujących z instytucjami naukowymi oraz zajmujących się gromadzeniem i przetwarzaniem danych, z branży maszynowej - w przypadku Pomorskiej SSE,
- świadczących usługi transportowo-magazynowe oraz reprezentujących branże: motoryzacyjną, przetwórstwo drzewne, przemysł elektromaszynowy i metalowy.

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,868	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,556	C	C	E	E	D
LUBELSKIE	0,131	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,296	E	E	D	D	E
ŁÓDZKIE	0,636	C	B	E	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,759	B	B	A	A	B
MAZOWIECKIE	1,000	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,243	E	E	E	F	E
PODKARPACKIE	0,314	E	E	D	E	D
PODLASKIE	0,210	E	E	E	D	E
POMORSKIE	0,716	B	C	A	A	B
ŚLĄSKIE	0,988	A	A	C	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,000	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,291	E	E	C	C	D
WIELKOPOLSKIE	0,618	C	C	B	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,693	B	C	D	A	C

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie (2016), pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Powiaty	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Sopot	0,353	A	A	A	A	A
m. Gdańsk	0,319	A	A	A	A	A
m. Słupsk	0,294	A	A	A	C	A
m. Gdynia	0,289	A	A	A	A	A
pucki	0,254	B	B	B	A	C
gdański	0,245	B	C	C	C	C
wejherowski	0,218	C	D	D	C	D

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie (2016), pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN Gospodarka narodowa	PAI1_GN Gospodarka narodowa	PAI1_C Przemysł	PAI1_G Handel i naprawy	PAI1_I Zakwaterowanie i gastronomia	PAI1_M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Sopot (m)	0,239	A	A	A	A	A
Pruszcz Gdański (m)	0,234	A	A	A	A	A
Gdańsk (m)	0,227	A	A	A	A	A
Tczew (m)	0,223	A	A	A	A	A
Słupsk (m)	0,220	A	A	A	A	A
Malbork (m)	0,219	A	A	A	A	A
Ustka (m)	0,217	A	A	A	A	A
Lębork (m)	0,214	A	A	A	D	A
Puck (m)	0,214	A	A	A	A	A
Starogard Gdański (m)	0,213	A	A	A	C	A
Wejherowo (m)	0,211	A	A	A	A	A
Gdynia (m)	0,210	A	A	A	A	A
Kwidzyn (m)	0,209	A	A	A	A	A
Chojnice (m)	0,203	A	A	A	A	A
Rumia (m)	0,202	A	A	A	A	A
Władysławowo (m)	0,200	A	A	A	A	A
Jastarnia (m)	0,192	A	A	A	A	B
Reda (m)	0,187	A	A	A	A	A
Człuchów (m)	0,177	A	A	A	B	A
Kościerzyna (m)	0,177	A	B	A	B	A
Łeba (m)	0,174	B	A	A	A	B
Krynica Morska (m)	0,164	B	B	B	A	B
Skórcz (m)	0,159	B	B	B	D	B
Hel (m)	0,153	C	C	B	A	C
Czarna Woda (m)	0,147	C	C	B	C	C
Gminy wiejskie						
Kosakowo (w)	0,209	A	A	A	A	A
Pruszcz Gdański (w)	0,201	A	A	A	A	A
Kolbudy (w)	0,183	A	A	A	A	A
Ustka (w)	0,174	B	B	A	A	C
Krokowa (w)	0,174	B	B	C	A	D
Kobylnica (w)	0,167	B	B	B	B	B
Słupsk (w)	0,166	B	B	C	C	B
Cedry Wielkie (w)	0,159	B	B	C	D	D
Tczew (w)	0,159	B	C	C	D	B

Stężycza (w)	0,158	C	C	B	A	C
Pszczółki (w)	0,157	C	C	C	E	B
Sztutowo (w)	0,155	C	C	B	A	C
Kościerzyna (w)	0,151	C	C	C	B	D
Gniewino (w)	0,150	C	C	B	A	C
Stare Pole (w)	0,148	C	D	C	F	C
Tuchomie (w)	0,147	C	C	C	D	D
Przodkowo (w)	0,147	C	C	C	D	C
Suchy Dąb (w)	0,146	C	D	C	E	D
Kwidzyn (w)	0,146	C	C	C	D	C
Szemud (w)	0,144	C	D	D	D	C
Gminy miejsko-wiejskie						
Bytów (m-w)	0,164	B	B	B	B	B
Nowy Dwór Gdański (m-w)	0,163	B	B	B	E	C
Żukowo (m-w)	0,162	B	B	C	A	A
Dzierżgoń (m-w)	0,160	B	C	B	D	C
Nowy Staw (m-w)	0,156	C	C	B	E	B
Sztum (m-w)	0,152	C	C	C	D	B
Kępice (m-w)	0,147	C	D	C	D	B

Oznaczenia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2016).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2015 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Pomorska	Powiat chojnicki, Chojnice (w)	61	36	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Pomorska	Powiat człuchowski, Człuchów (w)	-	-	brak
Pomorska	Powiat kościerski, Liniewo (w)	-	-	brak
Pomorska	Powiat kwidziński, Kwidzyn (m)	1 291	1 746	papier i wyroby z papieru; komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat lęborski, Łeba (m)	-	-	brak
Pomorska	Powiat m. Gdańsk, Gdańsk (m)	591	294	papier i wyroby z papieru
Pomorska	Powiat m. Gdynia, Gdynia (m)	170	163	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Pomorska	Powiat malborski *, Malbork (m)	74	75	chemikalia i wyroby chemiczne
Pomorska	Powiat pucki, Krokowa (w)	176	791	artykuły spożywcze; metale
Pomorska	Powiat starogardzki, Czarna Woda (m)	240	177	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Pomorska	Powiat starogardzki, Starogard Gdański (m)	720	1 999	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Pomorska	Powiat sztumski *, Sztum (m-w)	42	20	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania; meble
Pomorska	Powiat tczewski, Tczew (m)	990	4 244	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat tczewski, Tczew (w)	114	913	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych; wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Pomorska	Powiat wejherowski, Gniewino (w)	-	-	brak
Słupska	Powiat człuchowski, Czarnie (m-w)	-	-	brak
Słupska	Powiat człuchowski, Debrzno (m-w)	-	-	brak
Słupska	Powiat lęborski, Lębork (m)	-	-	brak
Słupska	Powiat m. Słupsk, Słupsk (m)	341	1 076	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Słupska	Powiat słupski, Słupsk (w)	246	523	artykuły spożywcze; magazynowanie i usługi wspomagające transport
Słupska	Powiat słupski, Ustka (m)	-	-	brak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Sopocie	B – dla całego wydziału
Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte	B – Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych
	B – Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich
	B – Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego
	B – Wydział Mechaniczno-Elektryczny
Akademia Morska w Gdyni	B – Wydział Elektryczny
	B – Wydział Nawigacyjny
	B – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	A – Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki
	B – Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
	B – Wydział Wokalno-Aktorski
	B – Instrumentalny
Akademia Pomorska w Słupsku	B – Wydział Filologiczno-Historyczny
	B – Wydział Edukacyjno-Filozoficzny
	C – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku	B – Wydział Malarstwa
	B – Wydział Rzeźby
	C – Wydział Architektury i Wzornictwa
Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku	B – Wydział Turystyki i Rekreacji
Ateneum - Szkoła Wyższa w Gdańsku	B – Wydział Europeistyki, Politologii i Dziennikarstwa
	C – Wydział Studiów Edukacyjnych

Europejska Szkoła Wyższa w Sopocie z siedzibą w Sopocie	b.d.
Gdańska Szkoła Wyższa z siedzibą w Gdańsku	b.d.
Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna	b.d.
Gdański Uniwersytet Medyczny	A + – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
	A – Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym
	A – Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej
Kaszubsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Wejherowie	b.d.
Politechnika Gdańska	A – Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
	A – Wydział Architektury
	A – Wydział Chemiczny
	A – Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki
	B – Wydział Oceanotechniki i Okrętownictwa
	B – Wydział Elektrotechniki i Automatyki
	B – Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej
	B – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Zarządzania i Ekonomii
Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim	b.d.
Pomorska Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Gdyni	b.d.
Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie	b.d.
Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna "Pomerania" w Chojnicach	b.d.
Sopocka Szkoła Wyższa z siedzibą w Sopocie	b.d.
Uniwersytet Gdański	A – Wydział Historyczny
	A – Wydział Biologii
	A – Wydział Chemii

	A – Wydział Prawa i Administracji
	A – Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
	B – Wydział Nauk Społecznych
	B – Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki
	B – Wydział Oceanografii i Geografii
	B – Wydział Zarządzania
	B – Wydział Ekonomiczny
	B – Wydział Filologiczny
Wyższa Hanzeatycka Szkoła Zarządzania w Słupsku	b.d.
Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	b.d.
Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	B – Wydział Finansów i Zarządzania
Wyższa Szkoła Inżynierii Gospodarki w Słupsku	b.d.
Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej w Gdyni	b.d.
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku	b.d.
Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania w Gdańsku	B – Wydział Informatyki i Zarządzania
	C – Wydział Fizjoterapii i Nauk o Zdrowiu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.; Pozycja 38; Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 lipca 2014 roku; o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym.

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Paulina Mechło